

10 sider af de 160 optages af billedstoffet. Den korte tekst følger ikke udviklingen kronologisk, men diskuterer under kapitler for sig traditionalisterne, de yngre instruktører, eksperimentatorerne, musicalen og den helt unge generation. Det er ikke urimeligt at begynde ved krigsafslutningen, men Manvell tager 1945 som mere end et historisk skæringspunkt: i midten af fyrrerne ser han et brud med den konventionelle studio-optagede Hollywood-film, og der introduceres en ny realisme (bl. a. med location-optagelser) med Hathaway, Kazans, Dassins og Zinnemans film fra disse år. Bortset fra et godt lille kapitel om »The 1950:s background to the film industry«, der undersøger strukturændringen i amerikansk film, går det herfter over stok og sten. Der standses ved folk som John Ford og Hitchcock, men i sammenligning hermed er et kapitel som »eksperimentatorerne« (1 tekstsider) meningsløst i sin knaphed. Manvell får nok fat i nogle pointer her og der, men selv når man tager i betragtning, at kun hovedlinjerne fastholdes, synes billedet af udviklingen fortegnet. Alexander Singer (hvis debut var en vigtig bebuder om nye tilstande, da han kom, og stadig værd at se) og Irvin Kershner er slet ikke nævnt. Arthur Penn affejes med et par billeder. Der er mange steder en tvivlsom balance mellem behandlingen af de forskellige instruktører (når de overhovedet er omtalt). Som helhed repræsenterer Manvells bog et meget traditionelt syn på den nye amerikanske film.

Øystein Hjort

Roger Manvell: *New Cinema in the USA*. 160 s. ill. Studio Vista/Dotson Pictureback. 10 sh 6 d.

BLUFFER'S GUIDE

Føler De Dem udenfor, når de rigtige meninger om film luftes her i Kosmorama og andre steder? Er De nyvakt filmentusiast, eller føler De Dem usikker i, hvad der er *in* og *out*? Så læs denne pudsige lille bog i serien „The Bluffer's Guides“, der lover *instant erudition*. Den er stort set lagt an som en satirisk opslagsbog, hvorfor der er en række gentagelser, men den kan godt læses fra ende til anden, dog helst i bidder. Forfatteren er så velorienteret, at man undrer sig over, at man ikke tidligere er stødt på navnet. Men Ken Wlaschin er måske et pseudonym.

„Nøglen til at bluffe om film er kulten. Kulter er genveje, som sparer én for at spille energi på at se for mange film og faktisk være nødt til at vurdere hver enkelts kvaliteter. Kultisten bestemmer på forhånd, om en film er god eller dårlig, gennem sin beundring for bestemte instruktører, stjerner eller genrer.“ – „Indrøm aldrig ukendskab til en film, en instruktør eller kult. *Merely despise them.*“

Bogen er præget af en ironisk blasethed, der sætter spørgsmålstegn ved alle værdinormer og gør opmærksom på, hvilke det er klogest at hyldes. F. eks. er det klogt at dyrke formen på indholdets bekostning. Det er ikke rart at se sine sym- og antipatier omtalt så letfærdigt. Men det er næsten værre at se så mange af de meninger og så megen af den viden, man gennem mange år møjsommeligt har bygget op, fremlagt så præcist og så forbavsende udførligt. Bogen kan glim-

Hvor mange kender Nicholas Rays »The Party Girl«?

rende fungere som et parodierende supplement til f. eks. den græsselige Sadoul. Den holder desværre ikke altid den satiriske tone, men forfalder undertiden til et lidt *corny* kompendium i filmhistorie. Et sted står der således højtideligt: „Dreyer er Danmarks største bidrag til filmen, og hans genialitet fortsatte via „Vredens dag“ frem til „Gertrud.““ Hvis man vil være rigtig med på moderne, er det vist mere smart at hviske med et polisk smil, at man ikke kan udstå Dreyer.

Bogen har altså sine svagheder, men det er nok uundgåeligt, når den vil have alt med fra Méliès til Warhol, og det har den. Ikke blot korte afsnit om instruktører, genrer og skuespillere, men også om B-film, komponister osv. „Nicholas Ray og Otto Preminger er de største af de store. – Hvad De end vil mene, må De ikke kalde Antonionis film kedelige, for det viser, at De ikke forstår dem. – For at være *cinéphile* må man tilbede alle Renoirs film. – „Viaggio in Italia“ kaldes af og til alle tiders største film. – Orson Welles er en veritabel guddom i *cinéphilens* panteon. – Den højt priste „Sheriffen“ foragtes af *western-kultister*. – *There's not much snob mileage in saying you like a film by Eisenstein though you can get somewhere by knocking him.* – Mærkeligt nok er *cinéphilens* største favorit som sex-symbol sandsynligvis Mae West, som startede hele redeligheden. *More sex there cannot be.*“

Dette er måske velkendte „rigtige meninger“, men forfatterens viden om kulterne stikker dybere end som så. Han nævner ad-

skillige gange Don Siegels „Hell Is For Heroes“ samt Nicholas Rays „Party Girl“, som blev dyrket af „Cahiers du cinéma“. Begge har gået i Danmark (jeg nåede heller ikke at se dem), men hvor mange af Kosmoramas læsere har mon nogensinde blot hørt disse titler eller vidst noget om visse kredses dyrkelse af Mario Bava, Riccardo Freda og Vittorio Cottafavi? De fleste må vist følge rådet: *Merely despise them*. Man kan finde adskillige andre, sjældne oplysninger rundt omkring. F. eks. navne på berømte *second-unit directors* som Yakima Canutt, Arthur Rosson og Cliff Lyons samt lidt om, hvad de har lavet. Vidste De, at John Waynes virkelige navn var Marion Michael Morrison? Eller at „The Maltese Falcon“ blev filmatiseret to gange i 30'erne, og at Roy Del Ruths udgave ikke var dårlig? Der er noget at imponere folk med.

Bagest er der en ordliste, hvor André Bazin kaldes „*Fountainhead of bluffers in France*“, og *establishing shot* defineres, som følger: „*Used to be used to set a scene. With Antonioni it becomes the scene.*“

Det hele er en spøg, af og til tam, andre gange en del skarpere, og hist og her suppleret med leksikalsk viden. Måske en farlig bog for nybegyndere, men ganske sjov sengelektur for veteranerne. Jeg har allerede anskaffet seriens andre bind om musik, litteratur og kunst. Frederik G. Jungersen.

Ken Wlaschin: *Bluff Your Way in the Cinema*. (64 s. – 7,30 kr. – Wolfe Publishing Ltd., 1969).